

Na osnovu člana 60 Zakona o zaštiti prirode ("Sl. list CG", br. 54/2016 i 18/2019) i člana 19 Statuta Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore, Upravni odbor ovog preduzeća na sjednici održanoj dana 27.05.2020. godine, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore broj -----, donio je

ODLUKU
o izmjenama i dopunama Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja
naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova

Član 1

U Odluci o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova ("Sl. list CG", br. 52/2019), u članu 3 u podnaslovu „NACIONALNI PARK SKADARSKO JEZERO“, u datoj tabeli šesti red se mijenja i glasi:

ULAZNICA ZA KORISNIKE KAJAKA (uz obavezno posjedovanje ulaznice za ulazak u park)	po osobi	1 dan	2,00 €
--	----------	-------	--------

U ovom članu u podnaslovu „NACIONALNI PARK DURMITOR“, briše se:

ULAZNICA (Uključujući posjetu Centru za posjetioce na obali Crnog jezera i edukativne staze)	po osobi	3 dana	6,00 €
ULAZNICA (Uključujući posjetu Centru za posjetioce na obali Crnog jezera i edukativne staze)	po osobi	7 dana	12,00 €
ULAZNICA (Uključujući posjetu Centru za posjetioce na obali Crnog jezera i edukativne staze)	po osobi	15 dana	20,00 €

Član 2

U članu 3 podnaslov „CENTRI ZA POSJETIOCE“ i date tabele se brišu.

NAMJENA	JEDINICA MJERE	OBRAČUNSKI PERIOD	VISINA NAKNADE
CENTAR ZA POSJETIOCE NACIONALNI PARK - VRANJINA	po osobi	1 dan	2,00 €

Nacionalni parkovi
CRNE GORE

CENTAR ZA POSJETIOCE NACIONALNI PARK DURMITOR	po osobi	1 dan	1,00 €
--	----------	-------	--------

U ovom članu u podnaslovu „ULAZNICA ZA SVE PARKOVE“, treći red se briše.

ULAZNICA ZA SVE PARKOVE (1 ulazak u svaki park)	po osobi	10 dana	10,00 €
--	----------	---------	---------

Član 3

U članu 4 stav 1 mijenja se i glasi:

„Na prostoru nacionalnih parkova, plaća se naknada za ugostiteljske, prodajne, smještajne, infrastrukturne objekte, kao i za postavljanje cjevovoda, električnih, telefonskih i telegrafskih, vodova i slično u visini i to za:“

U članu 4 u podnaslovu „NACIONALNI PARK SKADARSKO JEZERO, NACIONALNI PARK DURMITOR, NACIONALNI PARK BIOGRADSKA GORA, NACIONALNI PARK LOVČEN, NACIONALNI PARK PROKLETIJE“, u tabeli dodaju se sledeće kolone:

KORIŠĆENJE PROSTORA NACIONALNOG PARKA ZA POSTAVLJANJE CJEVOVODA	m	godina	5,00 €
KORIŠĆENJE PROSTORA NACIONALNOG PARKA ZA POSTAVLJANJE SAOBRAĆAJNE INFRASTRUKTURE	m	godina	3,00 €
KORIŠĆENJE PROSTORA NACIONALNOG PARKA ZA POSTAVLJANJE ELEKTRIČNIH VODOVA ZA PRENOS ENERGIJE I INFORMACIJA	m	godina	3,00 €

Član 4

U članu 10 u datoj tabeli peti red se briše.

Za članove SRD Crno jezero (nedjeljom i u vrijeme praznika)	po osobi	dana	10,00 €
--	----------	------	---------

www.nparkovi.me

Azali

U ovom članu u tabeli kolone od 13 do 19 se brišu.

GODIŠNJA NAKNADA ZA PRIVREDNI RIBOLOV NA SKADARSKOM JEZERU			
Za šarana (10 mreža)	po osobi	godina	400,00 €
Za šarana (parima sa najviše 500 udica)	po osobi	godina	100,00 €
Za jegulju	po osobi	godina	100,00 €
Za ukljevu	po osobi	godina	100,00 €
Za skobalja	po osobi	godina	150,00 €
Za skakavicu	po osobi	godina	100,00 €

Član 5

U članu 12 stav 2 alinej 1 se mijenja i glasi:

„ – djeca starosti do 15 godina;“

U istom članu posle stava 3 dodaju se četiri nova stava koja glase:

„Za 2020. godinu naknada za godišnju ulaznicu za sve nacionalne parkove umanjuje se za 50%“

„Za 2020. godinu sve naknade za izdavanje godišnjih sportskih ribolovnih dozvola za Skadarsko jezero, definisane u članu 10 ove Odluke, umanjuju se za 50%.“

„Naknade za sportsko-rekreativni ribolov na rijeci Tari, umanjuju se za 50% za članove Sportsko ribolovnih udruženja, klubova, društava koja su registrovana, sa sjedištem u opštinama koje gravitiraju na području NP Durmitor.“

„Naknade za sportsko-rekreativni ribolov na Crnom jezeru, umanjuju se za 50% za članove SRD Crno jezero“

Član 6

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O b r a z l o ž e n j e

Od stupanja na snagu Odluke o visini ni načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova ("Sl. list CG", br. 52/2019), shodno pokazateljima prilikom primjene ovog akta, ukazala se potreba za izmjenama i dopunama iste.

Prilikom vršenja naplate ulaznica za ulazak na prostor NP Skadarsko jezero uočeno je da lica koja kupe ulaznicu za korisnike kajaka ne kupuju ulaznicu za ulazak u park, saglasno čemu je potrebno definisati da korisnici kajaka moraju posjedovati ulaznicu za ulazak u park.

Turisti u prethodnom periodu su pokazali veoma slabo interesovanje za kupovinu ulaznica za posjetu NP Durmitor na period od 3, 7 i 15 dana, kao i za ulaznice za sve nacionalne parkove na 10 dana.

Na osnovu analiza prihoda iz prethodnog perioda utvrđeno je da su prihodi od centara za posjetioce u NP Skadarsko jezero i NP Durmitor veoma niski i da izdvajanje sredstava za štampu ulaznica, kao i uvođenje u elektronski sistem naplate, nijesu isplativi, shodno čemu je potrebno ove naknade brisati.

Na prostoru nacionalnih parkova postavljeni su infrastrukturni objekti raznih namjena (elektro – energetske, telekomunikacioni željeznički i dr.), koji su definisani različitim propisima u zavisnosti od oblasti na koju se odnose. Kako bi Javno preduzeće bilo u mogućnosti naplaćivati naknade za ove objekte potrebno je izmijeniti odluku u ovom dijelu, čime će biti definisan osnov za naplatu naknada za sve infrastrukturne objekte, kao i za postavljanje cjevovoda, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova i slično.

Zakonom o slatkovodnom ribarstvu i akvakulturi ("Sl. list CG", br. 17/2018) propisano je da visinu naknade za obavljanje privrednog ribolova utvrđuje Vlada Crne Gore. Vlada je na sjednici od 14.11.2019. godine, donijela Odluku o visini naknade za izdavanje dozvole za obavljanje privrednog ribolova i akvakulture ("Sl. list CG", br. 70/2019) kojom su propisane godišnje naknade za obavljanje privrednog ribolova, saglasno čemu je ove naknade potrebno brisati.

Važećom Odlukom propisano je da naknadu za ulazak u nacionalne parkove ne plaćaju djeca uzrasta do 12 godina, pri čemu je uzrast djece u osnovnim školama do 15 godina, saglasno čemu je odlučeno da se izvrši izmjena, kako bi se u cilju edukacije i promocije svoj djeci koja pohađaju osnovne škole u Crnoj Gori, omogućila besplatna posjeta parkovima. Besplatne ulaznice za osnovce podsticajno će uticati na njihove roditelje da posjete nacionalne parkove.

Nacionalni parkovi **CRNE GORE**

Prema podacima iz prethodnih godina domaći turisti ostvare oko 10% od ukupnog broja posjeta nacionalnim parkovima. Prema važećoj Odluci, cijena godišnje ulaznice iznosi 27,00€, dok bi sa predloženim popustom iznosila 13,50€. Ista važi za sezonu 2020 i podrazumijeva posjetu svim nacionalnim parkovima, uključujući i Botanički vrt Dulovine.

U sezoni koja nas očekuje, imajući u vidu situaciju sa širenjem zarazne bolesti COVID 19, koja se negativno odrazila na posjetu stranih turista, smatramo da će se ovim popustom povećati procenat učešća domaćih turista u ukupnoj posjeti.

Sportski ribolovci sa prostora Skadarskog jezera obratili su se Javnom preduzeću sa zahtjevima da iz razloga veoma nepovoljne finansijske situacije u kojoj su se našli zbog širenja zarazne bolesti COVID 19, nijesu u mogućnosti plaćati punu naknadu za izdavanje godišnjih sportskih ribolovnih dozvola. Kako bi ublažili posledice izazvane širenjem novog virusa i imajući u vidu da značajan broj sportskih ribolovaca ovom aktivnosti dopunjava „kućni budžet“, odlučeno je kao u dispozitivu ove odluke.

Kako ovo Javno preduzeće, planira za naredni period pojača kontrolu lokaliteta gdje se obavlja sportsko-rekreativni ribolov „Fly Fishing“, preciznije na lokalitetu kanjona Tare, poštujući Naredbe Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja. Uključivanjem lokalnih ribolovnih udruženja, klubova, društava smatramo da će pored zaštite, takodje doprinijeti i promociji lokaliteta i ovog oblika turističkog proizvoda.

Saglasno Zakonu o zaštiti prirode ("Sl. list CG", br. 54/2016 i 18/2019), Odluku o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova donosi upravljač tj. Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore.

PREDSJEDNICA UPRAVNOG ODBORA

Azra Vuković

www.nparkovi.me

A

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
NAZIV PROPISA	Predlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova.

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
 - Koji su uzroci problema?
 - Koje su posljedice problema?
 - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
 - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Predlog odluke o visini naknada i načinu plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova, obavljanje djelatnosti i pružanja usluga treba da riješi poboljšanje administrativne infrastrukture za naplatu prihoda nacionalnih parkova Crne Gore. Ovom odlukom je predložena naplata novih naknada koje nijesu do sada mogli biti naplaćivane jer nisu obuhvaćene važećom Odlukom. Prostori nacionalnih parkova čine 7,7% teritorije Crne Gore, koju karakteriše specifična prirodna i kulturna baština, zahvaljujući kojoj nacionalni parkovi imaju ne samo nacionalni već i međunarodni značaj. S obzirom da je ovo Javno preduzeće odgovorno za zaštitu i upravljanje, pripremu i implementaciju programa zaštite, kontrolu korišćenja prirodnih resursa, utvrđivanje unutrašnjih pravila i promociju, u skladu sa relevantnim zakonima i drugim propisima iz ove oblasti, neophodno je u određenim vremenskim intervalima usklađivati odluku kojom se uređuje visina i način plaćanja naknada u nacionalnim parkovima.
 - Uzrok problema ogleda se prvenstveno kroz nemogućnost naplate pojedinih naknada, zbog toga što nijesu obuhvaćene dosadašnjim propisima, a koje su predviđene Zakonom o zaštiti prirode („Sl.list CG“, br.54/16,18/19) i Zakonom o nacionalnim parkovima („Sl.list CG“ br. 28/14, 39/16) . Takođe, u skladu sa potražnjom pojedinih usluga u nacionalnim parkovima, ukazala se potreba za ukidanjem cijena pojedinih naknada koje se naplaćuju na osnovu važeće Odluke. U prijedlogu Odluke predviđeno je i odobravanje određenih popusta, imajući u vidu situaciju sa širenjem COVID 19, a sa kojim se očekuje povećanje procentualnog učešća domaćih turista u ukupnoj posjeti. U cilju pojačane kontrole lokaliteta na kojima se obavlja sportsko-rekreativni ribolov, izmjenama i dopunama važeće Odluke obuhvaćeni su i popusti na ribolovne dozvole, kako bi se podstaklo uključivanje lokalnih sportsko ribolovnih klubova u aktivnost očuvanja i zaštite ovih lokaliteta.
 - Posljedice problema su nemogućnost servisiranja osnovnih funkcija Javnog preduzeća, zbog limitiranosti državnog budžeta s jedne strane i limitiranosti cijena naknada, kao i nepostojanje određene naplate proizvoda, koji se nalaze u nacionalnim parkovima, s druge strane (naplata naknada za postavljanje cjevovoda, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova i sl). Trenutnu finansijsku situaciju Javnog preduzeća usložnjava više činjenica, koje otežavaju ostvarenje finansijskog plana i sposobnost Javnog

preduzeća da servisira sve svoje tekuće obaveze. Tu se prije svega misli na nemogućnost unaprijeđenja Plana/ Programa razvoja zbog nedostatka finansijskih sredstava i nemogućnost balansiranja prihoda i rashoda u finansiranju Javnog preduzeća.

- Predložena odluka će izazvati minimalne finansijske izdatke pravnim i fizičkim licima, koji svoje prihode iz poslovanja ostvaruju na prostoru nacionalnih parkova. Novim naknadama u Predlogu odluke Javno preduzeće upravo želi naplatiti više prihoda, odnosno početne prihode od velikih sistema. Ako se uzmu u obzir napori države i Javnog preduzeća u očuvanju, zaštiti, razvoju i promociji zaštićenih područja, neophodno je da se za korišćenje prostora u zoni nacionalnih parkova utvrdi određena naknada, do nivoa koji neće uticati na njihovo poslovanje, a kojima će se spriječiti potencijalne diskriminacione mjere u odnosu na fizička lica koja plaćaju naknadu za ulazak u ova područja.

Javno preduzeće će sredstva ostvarena ovim putem koristiti za zaštitu, unapređenje i razvoj nacionalnih parkova, saglasno usvojenim planskim dokumentima. Ukoliko se ne bi utvrdile realne naknade za korišćenje resursa nacionalnih parkova bili bi oštećeni nacionalni parkovi, kroz smanjen kvalitet pružanja usluga.

Zadržavanje opcije "Status quo" podrazumijeva da odluka ostane onakva kakva jeste trenutno. To bi konkretno značilo nepotpunu usklađenost važeće odluke sa Zakonom o zaštiti prirode i Zakonom o nacionalnim parkovima, odnosno onemogućavanje sveobuhvatnog održivog korišćenja dobara nacionalnih parkova, obavljanje djelatnosti i pružanje usluga i utvrđivanje odgovarajućih visina naknada zavisno od stepena iskorišćenosti dobara. Takođe "Status quo" bi značio da visina prihoda na osnovu naplate naknada ostaje na istom nivou, što sa limitiranim prihodima iz budžeta ovog Javnog preduzeća ne bi stvorilo uslove odnosno obezbijedilo sredstva za realizovanje planova i programa upravljanja i osnovnih aktivnosti u ovim zaštićenim područjima.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- Pravni osnov za donošenje Predloga odluke o izmjenama i dopunama odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova, sadržan je u članu 60 stav 2 Zakona o zaštiti prirode, koji između ostalog propisuje da visinu, način obračuna i plaćanja naknade za korišćenje zaštićenog područja utvrđuje upravljač zaštićenog područja, uz prethodnu saglasnost Vlade. Kroz donošenje predmetne odluke obezbijediće se prihodi koji će se koristiti za zaštitu, razvoj i unapređenje nacionalnih parkova.
- Cilj donošenja ove Odluke je jasno i sveobuhvatno utvrđivanje visine i načina plaćanja naknada koje pravna lica, preduzetnici i fizička lica plaćaju Javnom preduzeću za korišćenje dobara nacionalnih parkova, obavljanje djelatnosti i pružanje usluga. Cilj je ostvarivanje značajnih prihoda koji su potrebni za funkcionisanje Javnog preduzeća odnosno nacionalnih parkova, a samim tim unapređivanje i kvalitetnije sprovođenje planova i programa upravljanja nacionalnih parkova.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Jedini način uređenja ovog pitanja je regulatorna opcija, kroz predmetnu odluku. "Status quo" se za rješenje ovog problema ne može uzeti kao prihvatljiva opcija, jer se radi o bitnim pitanjima koje treba urediti na način da se obezbijedi potpuna i efikasna implementacija. Naime, precizno su uređena pitanja visine i načina plaćanja naknada koje pravna lica, preduzetnici i fizička lica plaćaju Javnom preduzeću za korišćenje dobara nacionalnih parkova.
- Obaveza donošenja ovog opšteg akta proizilazi iz Zakona o zaštiti prirode i Zakona o nacionalnim parkovima i planskih dokumenata Javnog preduzeća za Nacionalne parkove Crne Gore.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

U nastavku tabelarni pregled izmijenjenih naknada koje su predložene Odlukom u odnosu na važeće naknade:

Namjena	Jedinica mjere	Obračunski period	Visina naknade po važećoj odluci (eur)	Povećanje/ smanjenje	Visina naknade po novoj odluci (eur)
NAKNADE ZA BORAVAK I PRUŽANJE USLUGA					
ULAZNICA (uključujući posjetu Centru za posjetioce na obali Crnog jezera i edukativne staze)	po osobi	3 dana	6,00	-6,00	0,00
ULAZNICA (uključujući posjetu Centru za posjetioce na obali Crnog jezera i edukativne staze)	po osobi	7 dana	12,00	-12,00	0,00
ULAZNICA (uključujući posjetu Centru za posjetioce na obali Crnog jezera i edukativne staze)	po osobi	15 dana	20,00	-20,00	0,00
CENTAR ZA POSJETIOCE NACIONALNI PARK - VRANJINA	po osobi	1 dan	2,00	-2,00	0,00
CENTAR ZA POSJETIOCE NACIONALNI PARK DURMITOR	po osobi	1 dan	1,00	-1,00	0,00
Godišnja ulaznica za sve parkove (za 2020. godinu)	po osobi	godina	27,00	-13,50	13,50

Ulaznica za sve parkove (1 ulazak u svaki park)	po osobi	10 dana	10,00	-10,00	0,00
NAKNADE ZA UGOSTITELJSKE, TURISTIČKE, PRODAJNE, INFRASTRUKTURNE OBJEKTE I DR					
Korišćenje prostora nacionalnog parka za postavljanje cjevovoda	m	godina	0,00	5,00	5,00
Korišćenje prostora nacionalnog parka za postavljanje saobraćajne infrastrukture	m	godina	0,00	3,00	3,00
Korišćenje prostora nacionalnog parka za postavljanje električnih vodova za prenos energije i informacija	m	godina	0,00	3,00	3,00
NAKNADE ZA RIBOLOV U NACIONALNIM PARKOVIMA					
Za članove SRD Crno jezero (nedjeljom i u vrijeme praznika)	po osobi	dan	10,00	-10,00	0,00
GODIŠNJA NAKNADA ZA PRIVREDNI RIBOLOV					
Za šarana (10 mreža)	po osobi	godina	400,00	-400,00	0,00
Za šarana (parima sa najviše 500 udica)	po osobi	godina	100,00	-100,00	0,00
Za jegulju	po osobi	godina	100,00	-100,00	0,00
Za ukljevu	po osobi	godina	100,00	-100,00	0,00
Za skobalja	po osobi	godina	150,00	-150,00	0,00
Za skakavicu	po osobi	godina	100,00	-100,00	0,00

***U koloni „visina naknade po važećoj Odluci“ za nove naknade koje bi se uvele navedena je vrijednost 0.**

- Turisti su, u prethodnom periodu, pokazali veoma slabo interesovanje za kupovinu ulaznica za posjetu NP Durmitor na period od 3, 7 i 15 dana, kao i za ulaznice za sve nacionalne parkove na 10 dana. Takođe su ove ulaznice stvarale prostor za moguće zloupotrebe prilikom prodaje i evidentiranja prihoda, shodno čemu je odlučeno da se izbrišu.

- Na osnovu analiza prihoda iz prethodnog perioda utvrđeno je da su prihodi od centara za posjetioce u NP Skadarsko jezero i NP Durmitor veoma niski i da izdvajanje sredstava za štampu ulaznica, kao i uvođenje u elektronski sistem naplate, nijesu isplativi, shodno čemu je potrebno ove naknade brisati.

- Na prostoru nacionalnih parkova postavljeni su infrastrukturni objekti raznih namjena (elektro – energetske, telekomunikacioni željeznički i dr.), koji su definisani različitim propisima u zavisnosti od oblasti na koju se odnose. Kako bi Javno preduzeće bilo u mogućnosti naplaćivati naknade za ove objekte potrebno je izmijeniti odluku u ovom dijelu, čime će biti definisan osnov za naplatu naknada za sve infrastrukturne objekte, kao i za postavljanje cjevovoda, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova i slično.

- Važećom Odlukom propisano je da naknadu za ulazak u nacionalne parkove ne plaćaju djeca uzrasta do 12 godina, pri čemu je uzrast djece u osnovnim školama do 15 godina, saglasno čemu je odlučeno da se izvrši izmjena, kako bi se u cilju edukacije i promocije

svoj djeci koja pohađaju osnovne škole u Crnoj Gori, omogućila besplatna posjeta parkovima. Besplatne ulaznice za osnovce podsticajno će uticati na njihove roditelje da posjete nacionalne parkove.

- Prema podacima iz prethodnih godina domaći turisti ostvare oko 10% od ukupnog broja posjeta nacionalnim parkovima. Prema važećoj Odluci, cijena godišnje ulaznice iznosi 27,00€, dok bi sa predloženim popustom iznosila 13,50€. Ista važi za sezonu 2020 i podrazumijeva posjetu svim nacionalnim parkovima, uključujući i Botanički vrt Dulovine. U sezoni koja nas očekuje, imajući u vidu situaciju sa širenjem zarazne bolesti COVID 19, koja se negativno odrazila na posjetu stranih turista, smatramo da će se ovim popustom povećati procenat učešća domaćih turista u ukupnoj posjeti.

- Zakonom o slatkovodnom ribarstvu i akvakulturi ("Sl. list CG", br. 17/2018) propisano je da visinu naknade za obavljanje privrednog ribolova utvrđuje Vlada Crne Gore. Vlada je na sjednici od 14.11.2019. godine, donijela Odluku o visini naknade za izdavanje dozvole za obavljanje privrednog ribolova i akvakulture ("Sl. list CG", br. 70/2019) kojom su propisane godišnje naknade za obavljanje privrednog ribolova, saglasno čemu je ove naknade potrebno brisati.

Takođe, rješenja u propisu uticaće na sve povezane subjekte, na lokalno stanovništvo kako sa socio-ekonomskog aspekta tako i sa demografskog aspekta. Shodno, gore navedenom mišljenja smo da će postojati samo pozitivni uticaji, koji će dovesti do održivog upravljanja zaštićenim prirodnim dobrom i poboljšanja turističke ponude koju pružaju nacionalni parkovi.

- Visina predloženih naknada po pojedinim kategorijama neće izazvati bitnija opterećenja na poslovanje preduzetnika i pravnih lica jer smatramo da država i nacionalni parkovi ulažu sredstva u ova područja tako da se ta sredstva na neki način vraćaju u ova područja.

- Pozitivne posljedice ogledaće se u očuvanju prirodnih vrijednosti nacionalnih parkova, valorizaciji prostora na održiv način, kao i povećanju ukupne ponude Javnog preduzeća.

- Svi pozitivni efekti donošenja ove Odluke apsolutno opravdavaju troškove koji će se stvoriti jer se radi o djelatnosti koju je potrebno uskladiti sa novim djelatnostima i pružanjem usluga pravnim licima, preduzetnicima i fizičkim licima.

- Kada je u pitanju procjena troškova koje će uvođenje naknada za cjevovode, električne, telefonske, telegrafske vodove i sl. u dijelu naknada za ugostiteljske, turističke, prodajne i infrastrukturne objekte izazvati privredi, u pitanju je minimalno opterećenje u odnosu na profit koji privredna društva koja se bave prenosom električne energije i telekomunikacijama ostvaruju i u odnosu na devastaciju koju postavljanje ovih objekata na teritoriji parkova prouzrokuje. Naime u pitanju je postavljanje objekata od javnog interesa koji sa druge strane ograničavaju prostor zaštićenih područja koji je dostupan posjetiocima kao i mogućnost da se isti iskoristi u cilju razvoja i unaprijeđenja.

Važno je naglasiti da se sprovođenjem ove Odluke doprinosi postizanju opšteg cilja većeg stepena održivog korišćenja dobara i pogodnosti koje nacionalni parkovi pružaju korisnicima.

Sredstva ostvarena korišćenjem dobara i vršenjem usluga ulagaće se isključivo u projekte unaprijeđenja zaštite prostora parkova, rekonstrukcije postojećih objekata smještajno -

ugostiteljskog karaktera, parkovske infrastrukture - informativnog, prezentacionog i edukativnog karaktera, održavanje i opremanje planinarskih, pješačkih, rekreativnih i biciklističkih staza, uređenje vidikovaca, opremanje parkovskim mobilijarom i sadržajima ambijentalne higijene, projektima u funkciji uređenja prostora i zaštite bogatstva flore i faune.

- Svakako da je ovo dodatni namet preduzetnicima i ostalim subjektima, takođe svaka ova naknada, koja je minimalna kako u odnosu na region tako i šire, opravdava svoju cijenu, jer se ta ista sredstva koriste kako za zarade onih koji čuvaju životnu sredinu tako i sve prateće troškove koji proizilaze iz zaštite i razvoja nacionalnih parkova.

- Analiza rješenja iz regiona

U Nacionalnim parkovima Crne Gore, cijena ulaznice za naknadu za korišćenje prirodnog dobra shodno zakonu o Nacionalnim parkovima predstavlja jednu od glavnih stavki za njihovo finansiranje.

Uporednom analizom sa Nacionalnim parkovima i Parkovima prirode u zemljama našeg okruženja možemo slobodno konstatovati da su cijene ulaza u našim Nacionalnim parkovima među najnižim u regionu, a uzevši u obzir sledeće parametre kao što su površina parkova, dio koji se koristi za turistički promet i usluge, kvalitet turističke infrastrukture i ponude idr. Ilustrativni primjeri su Nacionalni parkovi u Hrvatskoj gdje cijena ulaznice za pojedine Nacionalne parkove dostiže čak i visinu od 40 eura (NP Kornati).

Jedan od najrelevantnijih primjera, prema kojem smo se i lično uvjerali jeste cijena ulaznice u NP Mljet koja iznosi 18 eura a koji ima turistički nivo ponude kao nas NP Skadarsko jezero gdje je cijena ulaznice samo 4 eura.

Nacionalni park Durmitor koji, osim što je najposjećeniji i nalazi se pod UNESCO zaštitom, i shodno anketama i ocjenama najprestižnijih međunarodnih časopisa koji se bave turizmom rangiran je među 10 najljepših Nacionalnih parkova na svijetu a cijena ulaznice iznosi svega 3 eura.

Ukoliko u obzir uzmemo cijene Nacionalnih parkova u Srbiji i Makedoniji dolazimo do zaključka da su na približno istom nivou s tim što se Nacionalni parkovi u Makedoniji i Srbiji bave ekonomskom eksploatacijom šume koja predstavlja značajan izvor prihoda za razliku od nas gdje smo se u poslovnoj politici isključivo opredijelili za razvoj održivog oblika turizma bez ekonomske eksploatacije mineralnih sirovina i šumskih ekosistema. Prije nekoliko godina urađena je studija finansijske održivosti u zaštićenim područjima Crne Gore, koja je dala ocjenu da su trenutne cijene u Nacionalnim parkovima Crne Gore a s obzirom na njihovu vrijednost niske. Ista studija je dala preporuke i smjernice za povećanje cijene samih ulaznica. Obzirom da su cijene ulaznica limitirane, utvrđivanjem odgovarajućih visina naknada u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Zakonom o nacionalnim parkovima, odnosno omogućavanje sveobuhvatnog održivog korišćenja dobara nacionalnih parkova zavisno od stepena iskorišćenosti dobara želi se postići finansijska održivost i obezbjediti sredstva za nesmetano očuvanje i zaštitu područja nacionalnih parkova.

- Za primjenu predloženog dokumenta ne postoje biznis barijere. Dokument neće prouzrokovati dodatno opterećenje administracije.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Primjena ove Odluke ne iziskuje obezbjeđenje dodatnih sredstava iz Budžeta po ovom pitanju.
- Nema obezbjeđenja finansijskih sredstava iz Budžeta po ovom osnovu.
- Ne postoje međunarodne finansijske obaveze po ovom osnovu implementacijom ove Odluke.
- Nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva u budžetu za tekuću fiskalnu godinu po osnovu ovog akta kao ni planirati za narednu godinu.
Odluka ne podrazumijeva donošenje pojedinačnih akata iz kojih će proisteći nove finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa ostvariće se direktan prihod Javnom preduzeću, koje u ime države upravlja nacionalnim parkovima, a indirektno i budžetu Crne Gore kroz poreze i ostale naknade koji su predviđeni od naplate preduzetnika, pravnih i fizičkih lica, kako na lokalnom tako i na državnom nivou.
- Metodologija za obračun cijena je stepen iskorišćavanja i opremljenosti prirodnih dobara, kao i dosadašnja iskustva i pozitivna praksa primijenjena u nacionalnim parkovima Crne Gore, analize interesovanja fizičkih lica, kao i analiza kretanja visine naknada u regionu i šire.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.

- U izradi predloga Odluke nije korišćena eksterna ekspertiza i konsultacije.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Prepreka za implementaciju Odluke nema, ali svakako će biti izazova, imajući u vidu neophodnost jačanja infrastrukture na prostoru nacionalnih parkova.
- Javno preduzeće će pojačati kontrolu naplate naknada koje su obuhvaćene ovom Odlukom, kao i pravne mjere prinudne naplate korišćenja dobara nacionalnih parkova i

pružanja usluga.

- **Indikatori su svakako broj novih preduzetnika i zadržavanje postojećih preduzetnika u nacionalnim parkovima. Takođe indikator će biti i ostvarenje planskih prihoda po osnovu naknada koje će biti naplaćene na osnovu predmetne Odluke o naknadama.**
- **Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa nadležan je Direktor Javnog preduzeća, Upravni odbor Javnog preduzeća i Ministarstvo održivog razvoja i turizma.**

Podgorica, xx.05.2020.godine

MINISTAR